

Škola koja RASTE

OSNOVNA ŠKOLA
"SONJA MARINKOVIĆ"
NOVI SAD

Die
wachsende
Schule

Fejlődő
iskola

The School
that is Growing

Škola, ktorá
rastie

Misija

Mi smo ustanova koja aktivnim pristupom, kritičkim mišljenjem i tolerantnim odnosima gradi modernu, efikasnu i zanimljivu školu koja priprema za život.

Vizija

Želimo da stručni, profesionalni i za to motivisani kadar vaspitava i obrazuje decu u poboljšanim i osavremenjenim metodološkim, materijalnim i prostornim uslovima, čemu bi doprinela podsticajna klima u kolektivu, efektivnost i efikasnost rada. Tako bismo podsticali ostvarivanje potencijala učenika, uspostavili i održavali njihovu bezbednost, kreativnost i zadovoljstvo, kao i zadovoljstvo nastavnika, međusobno povezanih tolerancijom i uvažavanjem.

Lična karta škole

Kontakt: ul. Puškinova 28, 21000 Novi Sad

tel/fax: **021 63 64 787**

e-mail: ossm@nspoint.net

web: www.ossm.znanje.info

Brojno stanje:

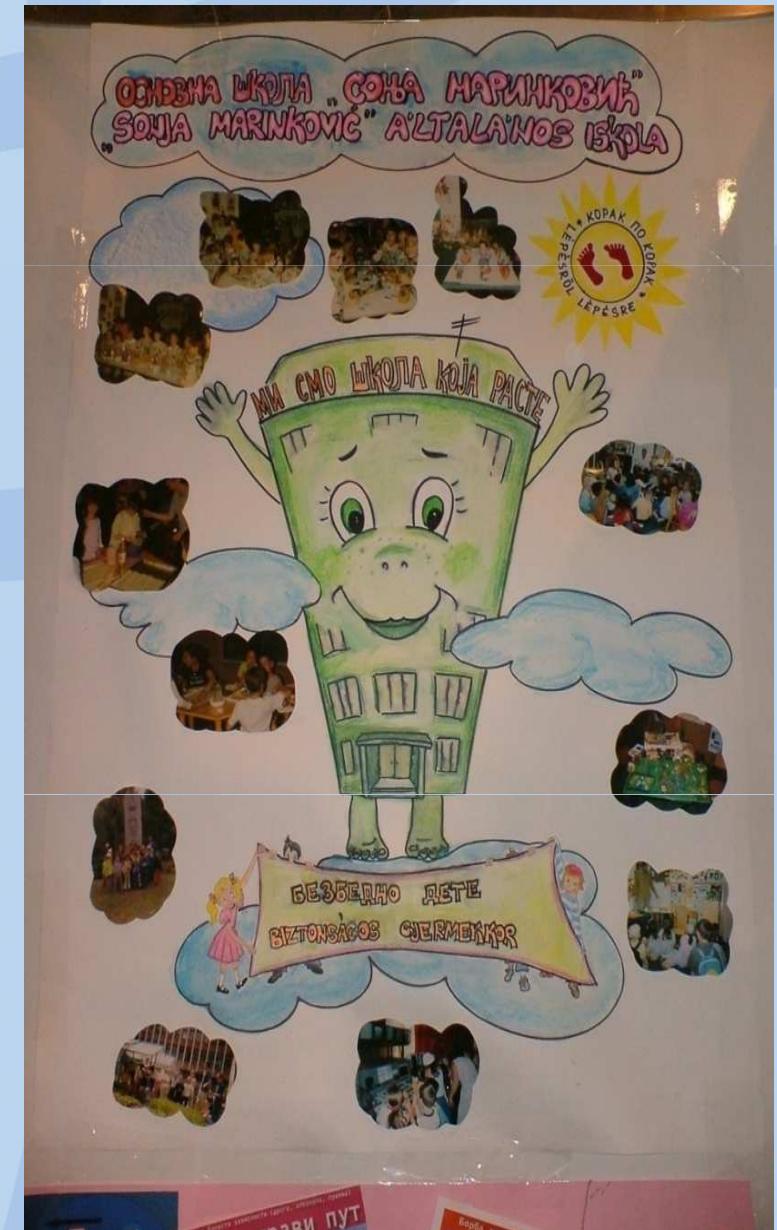
Škola ima **103** zaposlena i **947** učenika raspoređenih u **44** odeljenja.

Broj učenika za koje je urađen:

Pedagoški profil i
plan prilagođavanja: **13**

IOP1: **3**

IOP2: **4**

Prostorni kapaciteti:

10 učionica za razrednu nastavu,
14 kabinetova za predmetnu nastavu,

1 sala za fizičko,

1 biblioteka-medijateka

koja predstavlja multimedijalni centar - u
njoj se održavaju razne promocije, časovi,
projekcije filmova...

a učenicima i zaposlenima je na
raspolaganju preko 10000 naslova.

Kako je već godinama unazad broj učenika
uveliko prevazilazio prostorne kapacitete
škole, dograđeno je novo krilo zgrade i u
upotrebi je nekoliko novih učionica, a
postojeće su renovirane.

Zahvaljujući tome, nastava se sada odvija u
dve a ne u tri smene kako je to bilo dugi niz
godina.

Arhitektonska pristupačnost – rampa, a u
toku je planiranje i lobiranje za postavljanje
lifta.

Lična karta škole

Specifičnosti:

- ◆ Dvojezičnost - nastava na srpskom i mađarskom jeziku
- ◆ Model škola za IO – dugogodišnje iskustvo u razvijanju modela inkluzivnog obrazovanja
- ◆ KORAK PO KORAK – metodologija rada koja se primenjuje u razrednoj nastavi kao praksa usmerena na dete; jedan od razloga zašto roditelji sa područja drugih škola upisuju decu u našu
- ◆ Mentorska škola za program PROFESIONALNA ORIJENTACIJA na prelasku u srednju školu
- ◆ I još puno projekata čiji je cilj unapređenje nastave i vannastavnih aktivnosti, međuljudskih odnosa, komunikacije i tolerancije, podsticanje aktivnosti dece, njihove samoinicijativnosti, kreativnosti i participacije u školskom životu
 - ◆ Moto škole

Mi smo škola koja raste!

Specifičnosti u oblasti IO

- ◆ Model škola za IO
- ◆ Projekti od 2007. godine
- ◆ Profesionalni razvoj zaposlenih (obuke unutar i van ustanove, horizontalno učenje)
- ◆ Timski rad
- ◆ Opremanje škole
- ◆ Asistencija u nastavi
- ◆ Kvalitetna nastava prilagođena svoj deci (tematsko planiranje, interaktivne metode...)
- ◆ Ugradnja u školska dokumenta (ŠRP, ŠP, GPRŠ, Samovrednovanje)
- ◆ Razvijanje pozitivne klime
- ◆ Uključivanje roditelja
- ◆ Deca iz osetljivih grupa uključena u život škole
- ◆ Promocija u lokalnoj zajednici (mediji, tribine, konferencije...)

Program studijske posete

- Doček gostiju
- Kako smo počeli - predstavljanje iskustava u primeni IO
- Primeri u praksi - poseta časovima razredne nastave radi sagledavanja različitih načina individualizacije i prilagođavanja u samom nastavnom procesu (po 2 školska časa pre i posle podnevne smene)
- Analiza nakon posete času (prema protokolu za posmatranje časa)
- Ispraćaj gostiju

Evaluacija: U toku poseta učesnici su uočili sledeće: prostorna prilagođavanja, rampa, nameštaj, upotreba računara i kalkulatora u radu sa decom sa smetnjama u razvoju/invaliditetom, aktivna nastava i interaktivne metode, primena programa "Korak po korak" i "ČIPIKRIMI" (RWCT), deca sa smetnjama u razvoju/invaliditetom su samostalna, aktivna i uključena u rad u paru i grupni rad, te prihvaćena od strane drugova u odeljenju.

Zastupljenost kriterijuma i indikatora

Model škole

- klima u odeljenju
- način i pravila rada
- komunikacija
- planiranje i vođenje procesa učenja

- individualizacija
- individualni obrazovni plan

- diferencijacija nastave
- aktivno učenje
- prilagođavanje prostora

- Upravljanje školom: formiranje timova, profesionalni razvoj zaposlenih, ugradnja u školska dokumenta, razvojno planiranje, samovrednovanje ...
- Razvijanje pozitivne i prihvatajuće atmosfere u školi
- Uključivanje roditelja u život i rad škole
- Promocija u lokalnoj sredini
- Opremanje škole

Kriterijum 1.

Škola uspešno obrazuje učenike iz osetljivih grupa

1.1. Škola ima **15** odeljenja sa 1 do 3 učenika iz osetljivih grupa

1.2. Za svakog učenika iz osetljivih grupa utvrđena je potreba za dodatnom podrškom:

20 učenika za koje je urađen pedagoški profil i Plan prilagođavanja/IOP1/IOP2

1.3. Vrsta i stepen prilagođavanja omogućavaju ostajanje u obrazovnom sistemu i prelazak iz razreda u razred: učenici iz osetljivih grupa uspešno prelaze iz razreda u razred i u sledeći nivo obrazovanja (iz mlađeg u stariji osnovnoškolski uzrast)

1.4. Učenici iz osetljivih grupa su ravnopravno i aktivno uključeni u sve aktivnosti u okviru redovne nastave i vannastavne aktivnosti (rad u paru, grupi; dete korisnik kolica aktivno učestvuje na časovima fizičkog vaspitanja; lutkarska predstava ...)

Kriterijum 2.

Stručni tim za IO sastavljen od kompetentnih članova/ica i primenjuje savremenu pedagogiju u svom radu

Broj i struktura članova/ica STZIO: **15** - 6 učiteljica, 6 nastavnika/ica (srpski jezik, matematika, GV i istorija), 2 stručne saradnice i 1 roditeljka

2.1. Svaki član tima ima svoja zaduženja u odnosu na profesionalne kompetencije u pružanju podrške ostalim članovima/icama tima, kao i drugim nastavnicima/ama, te se na taj način obezbeđuje brzo i adekvatno reagovanje u "kriznim" situacijama

2.2. Razvijen je timski rad i saradnja unutar i između timova:

Pored zakonom propisanih stručnih veća, imamo i:

- tim za stručno usavršavanje
- tim za estetsko uređenje škole
- tim za organizaciju svečanosti
- tim za informisanje i promociju škole
- tim za saradnju sa drugim školama u okruženju...

2.3. Tim ima osmišljene i raznovrsne mere podrške IO: mere podrške učenicima sa smetnjama u razvoju/invaliditetom, darovitim učenicima, učenicima sa problemima u ponašanju; podrška nastavnicima/ama putem mentorskog rada, radionica i predavanja i "uglednih" časova - poseta nastavnika/ca časovima u mlađim razredima; podrška roditeljima

2.4. Tim je dostupan i otvoren za učenike, nastavnike, roditelje kroz planirane mere podrške

2.5. Tim sarađuje sa relevantnim obrazovnim i drugim institucijama: druge škole u okruženju (i šire), Filozofski fakultet NS, ŠOSO, udruženja građana ...

Kriterijum 3.

Uprava škole se zalaže za inkluzivnu upisnu politiku i praksi i aktivno podržava IO

- 3.1. Direktor razvija svoje kompetencije za IO uz podršku STZIO (STZIO svoje predloge dostavlja direktoru koji ih dalje prosleđuje na realizaciju - predlog podele starešinstava, predlog prostornog prilagođavanja, predlog stručnog usavršavanja, predlog samovrednovanja kompetencija za profesiju nastavnika...)
- 3.2. Roditelji se obraćaju direktoru za savet po pitanju upisa učenika u školu, pružanja podrške učeniku u učenju, kao i u uključivanju u grupu vršnjaka. Direktor pored STZIO konsultuje i prosvetnog savetnika za IO.
- 3.3. Plan stručnog usavršavanja u skladu sa potrebama nastavnika i savremene nastave - obuke za IOP, za primenu savremene tehnologije u nastavi, upravljanje odeljenjem...; iznalaženje rešenja za prostorno prilagođavanje (učionica u prizemlju za odeljenje u kojem je učenik - korisnik kolica); podnošenje predloga za nabavku asistivne tehnologije ...

Kriterijum 4.

Nastavnici/e kompetentno primenjuju strategije prilagođavanja nastave i uspešnog uključivanja učenika iz osetljivih grupa u vršnjačko okruženje

4.1. U pripremama nastavnika vidljivo je prilagođavanje: *sledi primer pripreme sa vidljivim prilagođavanjem*

4.2. Primeri dobre prakse: *sledi primer dobre prakse – prilagođavanje načina ocenjivanja učeniku sa smetnjama iz spektra autizma (V razred)*

4.3. Primeri dobre prakse u prevazilaženju incidentnih/kriznih situacija:

Škola nije do sada imala incidentne/krizne situacije kada su u pitanju deca iz osetljivih grupa; za nas nova situacija je bila prelazak deteta sa smetnjom iz spektra autizma iz specijalne škole u IV razred naše škole – prelazak je bio postepen: u III razredu povremeno na časove likovne kulture i čuvara prirode radi upoznavanja sa učiteljicom i vršnjacima; od IV razreda redovan učenik naše škole sa IOPom u kom je naznačen i raspored aktivnosti, tj. časova na kojima prisustvuje i uz stalno prisustvo majke ili asistentkinje; sada je u V razredu, a nastavnici i STZIO su u procesu osmišljavanja što adekvatnije uključenosti u nastavu – cilj je socijalizacija i podsticanje razvoja govora.

4.4. Primeri saradnje sa roditeljima učenika iz osetljivih grupa:
roditelj član Saveta roditelja, roditelj član STZIO,
roditelji uključeni u izradu plana podrške,
učestvuju u obukama, promociji škole,
Regionalnom sastanku mreže...

4.1. U priprema nastavnika vidljivo je prilagođavanje:

Obrazac za planiranje časa

PREDMET I TEMA: Matematika: Množenje višecifrenog broja jednocifrenim	RAZRED: IV	
CILJEVI ČASA (znanja/veštine koje učenik treba da stekne): Učenici će utvrditi postupak množenja prirodnih brojeva jednocifrenim brojem; moći će da primene to znanje u rešavanju zadatka iz svakodnevnog života	NACIONALNI STANDARD: - Množi i deli bez ostatka višecifrene brojeve jednocifrenim - Ume da na osnovu teksta pravilno postavi izraz sa jednom računskom operacijom (množenje)	
PROCES (koraci, aktivnosti)	Prilagođavanja (u skladu sa planom prilagođavanja ili IOPom)	
<ul style="list-style-type: none"> • 10 min. - Početno okupljanje: dogovor o radu – individualno radimo jer su zadaci vezani za tvoje lične brojeve - Ponoviti princip pismenog množenja <ul style="list-style-type: none"> • 25 min. - Rad na zadacima iz listića: <p>Zadaci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pomnoži broj učenika u tvojoj grupi sa brojem dana u godini 2. pomnoži broj gostiju sa brojem učenika naše škole 3. pomnoži broj članova tvoje porodice sa najvećim šestocifrenim brojem 4. Izračunaj koliko se ocena najmanje upiše u dnevnik u toku školske godine koristeći sledeće podatke: <ul style="list-style-type: none"> - broj učenika u tvom odeljenju - broj predmeta koji se ocenjuju - najmanji broj ocena iz svakog predmeta (4 u toku jednog polugodišta) 5. Izračunaj pomoću množenja i sabiranja broj godina svih učenika i učiteljice u tvom odeljenju. <p>Za to je potrebno da uradiš anketu!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenici koji ranije završe sa izradom zadataka, radiće zadatke iz udžbenika na str. 19. do isteka vremena za rad • 10 min. - Završno okupljanje: proveravanje i upoređivanje rezultata. Svaki učenik prati svoj rezultat i rezultat svog para. 	Darko: <ul style="list-style-type: none"> - rad na prva tri zadatka, u trećem zadatku dati dodatno objašnjenje - korišćenje kalkulatora i zapisivanje - ukoliko preostane vremena kada uradi ova tri zadatka, pokušati sa izradom četvrtog, uz dodatne usmene instrukcije 	Nikola: <ul style="list-style-type: none"> - samostalan rad na prva tri zadatka - nakon svakog urađenog zadatka proveriti urađeno - četvrti zadatak uz dodatnu pomoć druga ili učiteljice
OCENJIVANJE (način provere ostvarenosti ciljeva): Na završnom okupljanju vođenje evidencije o broju tačno uređenih zadataka i pravljenje grafikona	Beleži se stepen samostalnosti i tačnosti urađenih zadataka.	Beleži se stepen samostalnosti i tačnosti urađenih zadataka.
MATERIALI ZA RAD: Nastavni listić, udžbenik		

4.2. Primeri dobre prakse:

Ocenjivanje učenika iz osetljivih grupa – cilj: Ocenjivanje u funkciji podrške učenju!

Učenik sa smetnjama iz spektra autizma - V razred;
primer ishoda i kriterijuma ocenjivanja iz srpskog jezika:

Ishod: Upotrebljava punu rečenicu u opisivanju.

Kriterijumi:

- 5 - samostalno odgovara na postavljena pitanja uz sliku
- 4 - samostalno odgovara na postavljena pitanja uz sliku uz podsticaj nastavnice
- 3 - odgovara na pitanja uz pomoć nastavnice u sastavljanju rečenice
- 2 - odgovara na pitanja uz veću pomoć nastavnice (ukazivanjem na sliku i moguće odgovore)
- 1 - odgovara na pitanja uz stalno prisustvo i učešće nastavnice

Шта је на слици? **На слици је јелка.**
Напиши у реченици реч јелка. **ЈЕЛКА ЈЕ ЗЕЛЕНА.**

Шта је на слици? **На слици је колаџа.**
Напиши у реченици реч украси. **КОЛАЧА ЈЕ КРВЕЋА.**

Шта је на слици? **На слици је колачи.**
Напиши у реченици реч колачи. **КОЛАЧИ ЈЕ КУПАЧА.**

Kriterijum 5.

Škola/institucija nema praksu lošeg postupanja u vezi sa učenicima iz osetljivih grupa

5.1. Ne postoje izrečene mere ŠU/PI/ZG zbog lošeg postupanja u vezi sa učenicima iz osetljivih grupa

→ ŠU upućuje nastavnike iz drugih škola, roditelje, podstiče timski rad, savetuje ...

5.2. Nema učenika/ca iz osetljivih grupa koje roditelji nezadovoljni postupanjem ispisuju iz škole (a upisuju u drugu istog ranga)

→ Imamo obrnutu situaciju da nam dolaze roditelji sa molbom da, zbog nezadovoljstva pristupom i postupanjem u drugim školama, upisuju decu u našu školu

5.3. Nema učenika/ca koji se školuju po IOPu a idu na popravni ispit ili ponavljaju razred

→ Proteklih godina smo imali situaciju prilagođavanja završnog ispita u vidu produžetka vremena izrade testa (prema rešenju Okružne upisne komisije)

Teškoće na koje smo nailazili i kako smo ih prevazilazili

- 1) Prilagođavanje prostora - obezbeđivanje učionice u prizemlju za odeljenje koje pohađa učenik korisnik kolica
- 2) "Šta sa nastavnicima?" - upoznavanje nastavnika sa odeljenjima koja pohađaju deca iz osjetljivih grupa - tokom 4. razreda; sednice odeljenjskih veća na kojima su se upoznavali sa karakteristikama odeljenja, mentorstvo od strane učiteljice i odeljenjskog starešine, periodične sednice sa zaduženjima ...
- 3) Kako obezbediti profesionalni razvoj nastavnika kad ne mogu svi na seminare? - horizontalno učenje: putem redovnih i vanrednih sastanaka stručnih veća; predavanja/radionice za zaposlene; mentorstvo učitelja/ica nastavnicima prilikom prelaska u starije razrede; ugledni časovi ("otvorena vrata"); kutak za IO u biblioteci škole
- 4) Asistencija u nastavi - učiteljice iz boravka povremeno; smanivanje potrebe za asistencijom odraslih osoba a više usmeravanja na vršnjake
- 5) Opremanje škole - nabavka sredstava i opreme putem projekata; planovi za dalje - pronalaženje donacija za opremanje kabineta za odeljenje koje pohađa učenik korisnik kolica; nabavka asistivnih tehnologija

Izazovi...

- 1) Samovrednovanje nastavničkih kompetencija:
- dizajniranje interne obuke za samovrednovanje
 - samovrednavanje kompetencija putem ček-liste

- 2) Planiranje stručnog usavršavanja u skladu sa novouočenim potrebama nastavnika/ca:
- obuka za primenu savremenih IKT sredstava u nastavi (interaktivna tabla...)
 - obuka za pisanje IOPa za nove članove/ice kolektiva (i one koji nisu ranije prolazili)
 - obuke iz oblasti upravljanja odeljenjem

....

- 3) Obezbeđivanje dostupnosti nastave u kabinetima:
- projekti za ugradnju lifta

- 4) Nabavka asistivne tehnologije

.....

HVALA NA PAŽNJI!

Dragica Miražić Nemet
dragica.mir@gmail.com

Sonja Paripović
paripovics@gmail.com

